

Stockholm den 10 mars 2008

R-2008/0158

Till Justitiedepartementet

Ju2008/1089/BIRS

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 4 februari 2008 beretts tillfälle att yttra sig över promemorian om Sveriges antagande av rambeslut om en europeisk bevisinhämtningsorder (Ds 2008:9).

Sammanfattning

Advokatsamfundet avstyrker förslaget att riksdagen skall godkänna det inom Europeiska unionen upprättade utkastet till rambeslut om en europeisk bevisinhämtningsorder.

Sammantaget innebär rambeslutet att medlemsstaterna kan begära bevisinhämtning i andra medlemsstater oavsett vilken typ av brott som det aktuella förfarandet i den utfärdande staten avser och att bevisinhämtningen kan avse föremål, handlingar och uppgifter. Avsaknaden av begränsning vad avser relevanta brott och det faktum att det är oklart vad som avses med uppgifter innebär enligt Advokatsamfundet att tillämpningsområdet blir både osäkert och alltför vidsträckt. Dessutom saknar promemorian varje form av analys vad gäller förslagets behov, effektivitet, nödvändighet och ändamålsenlighet.

Beträffande de principiella invändningar mot den lagstiftningsteknik som används i samband med godkännande av rambeslut, hänvisar Advokatsamfundet bl.a. till remissyttrande den 27 februari 2008 över departementspromemorian Sveriges antagande av rambeslut om kampen mot organiserad brottslighet, Ds 2008:6.

Synpunkter på förslagen i promemorian

4.2 Tillämpningsområde, straffrättsliga förfaranden och krav på dubbel straffbarhet

Det faktum att rambeslutet gäller oavsett vilken typ av brott som det aktuella förfarandet i den utfärdande staten avser reser en del principiella frågor.

Det ifrågasätts om samarbetet inom den s.k. tredje pelaren i EU skall omfatta all form av brottslighet. Av art. 29 EU framgår att unionens mål skall vara att ge medborgarna en hög säkerhetsnivå inom ett område med frihet, säkerhet och rättvisa genom att bland medlemsstaterna utforma gemensamma insatser på områdena polissamarbete och straffrättsligt samarbete samt genom att förebygga och bekämpa rasism och främlingsfientlighet. Målet skall uppnås genom åtgärder till förebyggande och bekämpande av brottslighet, vare sig den är organiserad eller ej, särskilt terrorism, människohandel och brott mot barn, olaglig narkotikahandel och olaglig vapenhandel, korruption och bedrägeri.

Med hänsyn till de komplikationer som kan tänkas uppkomma till följd av en bevisinhämtning – t.ex. svårigheter för den som drabbas att efter överlämnande av föremål, handlingar eller uppgifter hävda sin rätt i en främmande stat – bör skälen för åtgärden rimligtvis väga tungt. Så kan vara fallet vid misstankar om allvarlig brottslighet, som berör en eller flera medlemsstater, och åtgärderna bör därför förbehållas den formen av brottslighet som anges i art. 29 EU.

6.1 Allmänt om lagstiftningsbehovet

Enligt rambeslutet kan bevisinhämtning avse föremål, handlingar och uppgifter. Som anges i promemorian är innebörden av uttrycken föremål och handlingar relativt oproblematiske, medan det är oklart vad som avses med uppgifter.

På denna punkt kan Advokatsamfundet inte godta promemorians förslag om att den närmare innebörden av begreppet uppgifter och hur detta skall förstås får anstå till dess att rambeslutet skall genomföras.

Det kan anmärkas att promemorians ståndpunkt i denna fråga torde vara ett utslag av brister i beredningsprocessen och det är främmande för svenskt lagstiftningsarbete att godta ett lagförslag utan närmare kännedom om vad som avses med i lagen centrala begrepp.

6.3 Erkännande och verkställighet av en utländsk bevisinhämtningsorder i Sverige

Mot bakgrund av rambeslutets vidsträckta tillämpningsområde efterlyser Advokatsamfundet en analys och utvärdering av den drabbades möjligheter att hävda sina rättigheter efter det att de inhämtade föremålen, handlingarna eller uppgifterna överlämnats till den

utfärdande staten. Advokatsamfundet menar att en sådan redogörelse måste anses vara en nödvändig förutsättning för att genomföra så pass omfattande och betydelsefulla förändringar både i samarbetet mellan stater och för de enskildas rättsställning.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Anne Ramberg

genom Johan Sangborn